

Γιατί είναι απαραίτητη σήμερα η Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδοξίας (Γεώργιος Μαρτζέλος, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογίας ΑΠΘ)

/ [Πεμπτούσια](#)



Η αναγκαιότητα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδοξίας για την αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων

Η εισήγηση του ομότιμου καθηγητή του Τμήματος Θεολογίας που έγινε στο Συνέδριο που διοργανώνει η Μονή Βλατάδων σε συνεργασία με το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών και τη Θεολογική Σχολή του ΑΠΘ (3-5 Δεκεμβρίου 2015) στη Θεσσαλονίκη με θέμα «Προς την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο»

ΠΑΜΣ_91

Εισαγωγή

Ως γνωστό, στην Ε΄ κατά σειρά από το 1992 Σύναξη των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Αυτοκεφάλων Εκκλησιών που συνήλθε υπό την προεδρία του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου από τις 6 έως τις 9 Μαρτίου 2014 στον ιερό Ναό του Αγ. Γεωργίου στο Φανάρι της Κωνσταντινούπολης πάρθηκε μια κοσμοϊστορική απόφαση για ολόκληρη την Ορθοδοξία: Αποφασίστηκε να λάβει σάρκα και οστά το από πολλών ετών κυοφορούμενο όραμα της συγκλήσεως της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας κατά την ημέρα της Πεντηκοστής του έτους 2016, εκτός βεβαίως απροόπτου. Ως χώρος συγκλήσεως της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου προτάθηκε μάλιστα, εφόσον το επιτρέψει το Υπουργείο Πολιτισμού της Τουρκίας, ο παλαιός Καθεδρικός Ναός της Αγίας Ειρήνης, στον οποίο έλαβε χώρα το 381 η Β΄ Οικουμενική Σύνοδος.

Η κοσμοϊστορική σημασία της Συνόδου αυτής για ολόκληρη την Ορθοδοξία είναι προφανής: Για πρώτη φορά ύστερα από μία χιλιετία και πλέον εκπρόσωποι όλων

των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών θα συνέλθουν να συζητήσουν και να λάβουν από κοινού αποφάσεις για σημαντικότερα θέματα που απασχολούν εδώ και δεκαετίες το Ορθόδοξο πλήρωμα, αλλά και τη σημερινή ανθρωπότητα, λόγω των πρωτόγνωρων και πιεστικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει μέσα στο ραγδαίως μεταβαλλόμενο σύγχρονο κόσμο. Από την άποψη αυτή η σύγκληση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου είναι απολύτως αναγκαία, για να μπορέσει η Ορθοδοξία να ανταποκριθεί στα αιτήματα των καιρών, δίνοντας μια δυναμική μαρτυρία της θεανθρώπινης παρουσίας της μέσα στον παραπαίοντα πνευματικά, ηθικά και κοινωνικά σύγχρονο κόσμο.

ΠΑΜΣ_19

α. Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος μπροστά στις προκλήσεις και τα προβλήματα του σύγχρονου κόσμου

Οι προκλήσεις και τα προβλήματα που καλείται επιτακτικά να αντιμετωπίσει η Ορθόδοξη Εκκλησία με την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο και να δώσει έτσι μια δυναμική μαρτυρία της παρουσίας της στο σύγχρονο κόσμο, περιγράφηκαν με πολύ σαφή και γλαφυρό τρόπο από τον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο στην εναρκτήρια Ομιλία του κατά την ανωτέρω Σύναξη των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Αυτοκεφάλων Εκκλησιών. Κατ' αρχήν, όπως επισημαίνει ο Οικουμενικός Πατριάρχης, η βία πού ασκείται πολλές φορές εν ονόματι της θρησκείας συνιστά απειλητικό φαινόμενο για όλους ανεξαιρέτως τους Χριστιανούς και ιδιαίτερα τους Ορθοδόξους που τη βιώνουν με προσωπικές διώξεις, καταστροφές και βεβηλώσεις ιερών ναών, απαγωγές ή και φόνους κληρικών και μοναχών, ακόμη δε και αρχιερέων. Μπροστά σ' αυτό το απειλητικό φαινόμενο για την υπόσταση των Ορθοδόξων Εκκλησιών καλούμεθα, όπως σημειώνει, «νά ύψώσωμεν τήν φωνήν τῆς διαμαρτυρίας ἡμῶν, ὄχι ὡς μεμονωμένα πρόσωπα ἢ Ἐκκλησίαι, ἀλλ' ὡς ἡ ἡνωμένη μία ἀνά τήν οἰκουμένην Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία»[1].

Εξάλλου ο κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Ορθόδοξη Εκκλησία, όπως βέβαια και οι άλλες Εκκλησίες, από τη ραγδαία εκκοσμίκευση των χριστιανικών κοινωνιών είναι τεράστιος. Ως γνωστόν η Εκκλησία στις εκκοσμικευμένες χριστιανικές κοινωνίες τίθεται δυστυχώς όλο και περισσότερο στο περιθώριο της δημόσιας ζωής, ενώ οι θεμελιώδεις πνευματικές και ηθικές αρχές του Ευαγγελίου βαθμιαία εξοβελίζονται από τη ζωή των ανθρώπων. Ως εκ τούτου οφείλει η Ορθόδοξη Εκκλησία ανταποκρινόμενη στη φύση της και την αποστολή της να προβάλλει με μια φωνή τις θεμελιώδεις αυτές αρχές του Ευαγγελίου στο σύγχρονο κόσμο, ανεξάρτητα αν αυτές έρχονται ή όχι σε αντίθεση με συμφέροντα ή με κρατούσες αντιλήψεις.

Επίσης η Ορθόδοξη Εκκλησία, καίτοι, όπως τονίζει ο Οικουμενικός Πατριάρχης, χαρακτηρίζεται από την προσήλωσή της στην παράδοση του παρελθόντος, δεν σημαίνει ότι είναι απολιθωμένη Εκκλησία και αδιάφορη στις εκάστοτε προκλήσεις της ιστορίας που είναι ιδιαίτερα έντονες στις μέρες μας. Μία δε από τις προκλήσεις αυτές προέρχεται από τη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και της στηριζόμενης σ' αυτήν παγκοσμιοποίησης. Παρά τις ευεργετικές της συνέπειες ως προς τη διάδοση της γνώσης και της πληροφορίας, η τεχνολογία συνιστά σοβαρό κίνδυνο, γιατί αποτελεί δίαυλο μετάδοσης και επιβολής ξένων πολιτισμικών προτύπων που απειλούν να αλλοιώσουν την πολιτισμική ταυτότητα ενός λαού. Και την απειλή αυτή οφείλει επίσης να την αντιμετωπίσει η Εκκλησία. Πέρα όμως από

την απειλή αυτή με την τεχνολογία συνδέεται και η ραγδαία ανάπτυξη της βιοτεχνολογίας που συνεπάγεται την εμφάνιση σοβαρών βιοηθικών προβλημάτων που σχετίζονται με τις τεχνολογίες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, τις μεταμοσχεύσεις ιστών και οργάνων, την ευθανασία, τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα κ.ά., έναντι των οποίων οφείλει να λάβει υπεύθυνη θέση η Ορθόδοξη Εκκλησία. Αν μάλιστα προσθέσει κανείς σ' αυτά και τη συνεχιζόμενη μέρα με τη μέρα, λόγω της πλεονεξίας και του ευδαιμονισμού του σύγχρονου ανθρώπου, καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, παρά τις όποιες αποτρεπτικές διακηρύξεις και εξαγγελίες διεθνών οργανισμών ή ακόμη και των ισχυρών της γης, η διαφύλαξη και προστασία της «καλής λίκης» δημιουργίας του Θεού για τον άνθρωπο αποτελεί πρώτιστο καθήκον της Εκκλησίας. Μάλιστα η Ορθοδοξία έχοντας πλούσια λειτουργική και ασκητική παράδοση είναι η μόνη αρμόδια σε σχέση με τις λοιπές Εκκλησίες και Ομολογίες να συμβάλει στην αντιμετώπιση του τόσο ζωτικού αυτού προβλήματος[2]. Γι' αυτό άλλωστε το Οικουμενικό Πατριαρχείο, όπως γνωρίζουμε, πρώτο σ' ολόκληρο το χριστιανικό κόσμο ανέδειξε και προέβαλε από το 1989 και εξής την κρισιμότητα του θέματος αυτού με σειρά σημαντικών ενεργειών, όπως η καθιέρωση της αρχής της Ινδίκτου (1^η Σεπτεμβρίου) ως ημέρας προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, η ανάθεση στον μακαριστό Υμνογράφο Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη να συντάξει σχετική Ακολουθία που ψάλλεται κατά την ημέρα αυτή, καθώς και η διοργάνωση πλήθους διεθνών οικολογικών συνεδρίων με διεθνούς κύρους εισηγητές. Αυτό σημαίνει ότι η Ορθοδοξία οφείλει και μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος.

Image not found or type unknown

Εκτός όμως των παραπάνω προβλημάτων η Ορθόδοξη Εκκλησία οφείλει επίσης να αντιμετωπίσει με ιδιαίτερη ευαισθησία και τα προβλήματα που ανακύπτουν για το σύγχρονο άνθρωπο από την οικονομική κρίση και την κοινωνική αδικία, οι οποίες, όπως φαίνεται ιδιαίτερα στην εποχή μας, μαστίζουν ακόμη και ανεπτυγμένες οικονομικά κοινωνίες. Και δυστυχώς τα προβλήματα αυτά δεν είναι μόνο οικονομικά και κοινωνικά·είναι και ψυχολογικά και βαθύτατα, θα έλεγα, υπαρξιακά, γιατί θίγουν την αξιοπρέπεια και αυτοεκτίμηση των ανθρώπων που γίνονται θύματα του παγκόσμιου οικονομικού κατεστημένου. Όπως σημειώνει χαρακτηριστικά και πάλι ο Οικουμενικός Πατριάρχης, «Η Άγιωτάτη ήμῶν Ἐκκλησία ὀφείλει νά ἐνωτισθῆ μετά προσοχῆς καί συμπαθείας τά προβλήματα, τά

ὅποια δημιουργεῖ διὰ τόν ἄνθρωπον ἢ οἰκονομική δομή τοῦ συγχρόνου κόσμου. Ὅλοι παριστάμεθα μάρτυρες, τῶν ἀρνητικῶν συνεπειῶν διὰ τήν ἀξιοπρέπεια καί τήν ἐπιβίωσιν τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου ὡς ἐκ τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων, αἱ ὅποια συνθλίβουν τόν ἄνθρωπον εἰς πολλάς περιοχάς τῆς γῆς καί μάλιστα εἰς χώρας ἐκ τῶν θεωρουμένων ὡς οἰκονομικῶς «ἀνεπτυγμένων». Ἀνεργία τῶν νέων, αὔξεις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πτωχῶν, ἀβεβαιότης διὰ τήν αὔριον, πάντα ταῦτα μαρτυροῦν ὅτι πολύ ἀπέχει ἡ σύγχρονος ἀνθρωπότης ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου, τοῦτο δέ οὐχί ἄνευ εὐθύνης καί ἡμῶν, οἵτινες ἐξαντλοῦντες πολλάκις τήν ποιμαντικήν μέριμναν ἡμῶν περί τά «πνευματικά» λησμονοῦμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκην τροφῆς καί στοιχειωδῶν ὑλικῶν μέσων, διὰ νά ζήσῃ ἐν ἀξιοπρεπείᾳ, ὡς πρόσωπον – εἰκὼν Θεοῦ»[3]. Για τους λόγους αυτούς οφείλει ἡ Ορθόδοξη Εκκλησία, πιστή στις ἀρχές του Εὐαγγελίου, χωρίς να δίνει τήν εντύπωση ὅτι ἀδιαφορεῖ για τα πνευματικά ζητήματα, να διακηρύξει το ενδιαφέρον της για τήν ἀπάλειψη τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας καί τήν επικράτηση τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης ἀνά τόν κόσμο. Ἄλλωστε το ενδιαφέρον τῆς αὐτό δεν εἶναι ξένο προς τή φύση καί τήν πνευματική ἀποστολή τῆς στον κόσμο, γιατί εἶναι στην οὐσία τοῦ ζήτημα πνευματικό. Ὅπως πολύ χαρακτηριστικά υπογράμμισε ὁ Μπερντιάγιεφ, δίνοντας τήν ορθόδοξη διάσταση στο ενδιαφέρον για τήν επίλυση τῶν οἰκονομικῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων, «Ἡ φροντίδα γιά τή ζωή τοῦ πλησίον, ἀκόμα καί ἡ ὑλική ἢ σωματική, στήν οὐσία ἔχει κάτι τὸ πνευματικό. Ἡ ἀγωνία γιά τήν ἐξασφάλιση τοῦ ψωμοῦ μου εἶναι ἕνα πρόβλημα ὑλικό. Ἡ ἀγωνία ὅμως γιά τὸ ψωμὶ τοῦ ἄλλου εἶναι ἕνα πρόβλημα πνευματικό»[4]. Μάλιστα πρέπει να ἐπισημάνουμε ὅτι ἡ θέση αὐτή υπογραμμίζεται σχεδόν αυτολεξεί καί στην Ἀπόφαση τῆς Ε΄ Προσυνοδικῆς Πανορθοδόξου Διασκέψεως (Σαμπεζύ-Γενεύη, 10-17 Οκτωβρίου 2015) που ἀναφέρεται στην ἀποστολή τῆς Ορθοδόξου Εκκλησίας στο σύγχρονο κόσμο[5].

Image not found or type unknown

β. Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος και η ενότητα της Ορθοδοξίας

Ωστόσο, για να μπορέσει η Ορθοδοξία να ανταποκριθεί επιτυχώς στις προκλήσεις αυτές και να έχει ο λόγος της απήχηση στο σύγχρονο κόσμο, πρέπει να παρουσιαστεί ενωμένη και με μια φωνή, υπερβαίνοντας τα προβλήματα που σχετίζονται με τις εθνικές ιδιαιτερότητες των κατά τόπους Αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών και την κάνουν να φαίνεται προς τα έξω κατακερματισμένη και αδύναμη. Το σύστημα της αυτοκεφαλίας που είναι βαθειά ριζωμένο μέσα στην εκκλησιολογική και κανονική παράδοση της Ορθοδόξου Εκκλησίας δεν πρέπει να αποβαίνει εις βάρος της εν τη πράξει κοινωνίας και συνεργασίας των κατά τόπους

Αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών ή πολύ περισσότερο να αποτελεί αιτία ανταγωνισμού μεταξύ τους, ιδιαίτερα μάλιστα όταν πρόκειται για θέματα που αφορούν ολόκληρη την Ορθοδοξία.

Από την άποψη αυτή η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος αποτελεί εν προκειμένω μοναδική ευκαιρία, αλλά και το πιο ενδεδειγμένο εξ επόψεως κανονικής μέσο, προκειμένου η Ορθόδοξη Εκκλησία να διατρανώσει την ενότητά της και να εκφραστεί με ενιαίο λόγο στο σύγχρονο κόσμο. Ταυτόχρονα όμως συνιστά το μοναδικό και αναγκαίο όργανο εξίσου ριζωμένο μέσα στην εκκλησιολογική και κανονική της παράδοση, προκειμένου να αποτρέπονται διαλυτικά φαινόμενα που μαρτυρούν έλλειψη ορθοδόξου εκκλησιολογικής συνειδήσεως, όπως λ.χ. της μη ενεργού συμμετοχής ορισμένων αυτοκεφάλων Εκκλησιών σε ενέργειες που απορρέουν από πανορθόδοξα ληθθείσες αποφάσεις ή της μη τήρησης εκ μέρους τους πανορθόδοξων αποφάσεων, τις οποίες μάλιστα συνυπέγραψαν ή ακόμη και της αμφισβήτησης των κανονικών ορίων μεταξύ διαφόρων αυτοκεφάλων Εκκλησιών. Όλα αυτά τα προβλήματα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ενότητα της Ορθοδοξίας, μπορούν να αντιμετωπιστούν και να επιλυθούν μόνο από ένα μείζον εξ επόψεως κανονικής συνοδικό όργανο, όπως αυτό της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Βεβαίως το συνοδικό σύστημα είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τη φύση και τη ζωή της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Αλλά, όπως παρατήρησε προσφυώς και πάλι ο Οικουμενικός Πατριάρχης, αν και το σύστημα αυτό τηρήθηκε και τηρείται και σήμερα κατά το μάλλον και ήττον πιστά εντός των αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών, απουσιάζει ωστόσο εξολοκλήρου στις μεταξύ τους σχέσεις, με αποτέλεσμα να δημιουργεί την εικόνα μιας Ορθοδοξίας πολλών Εκκλησιών και όχι μιας Εκκλησίας, πράγμα που είναι τελείως απαράδεκτο εξ επόψεως Ορθοδόξου Εκκλησιολογίας[6]. Για το λόγο αυτό ακριβώς απευθυνόμενος στους Προκαθημένους των Αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί ο συνοδικός θεσμός και πέρα από τα όρια των κατά τόπους αυτοκεφάλων Εκκλησιών, ώστε να καλλιεργηθεί η συνείδηση της μιας Ορθοδόξου Εκκλησίας, πράγμα στο οποίο θα μπορούσε ασφαλώς να συντελέσει αποφασιστικά η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος[7].

Image not found or type unknown

γ. Η Θεματολογία της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου

Για όλους λοιπόν τους παραπάνω λόγους, είτε σχετίζονται με τις προκλήσεις και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος άνθρωπος είτε σχετίζονται με καθαρά ενδοορθόδοξα προβλήματα που θίγουν την ενότητα της Ορθοδοξίας, η αναγκαιότητα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου είναι προφανής. Γι' αυτό και η θεματολογία της Συνόδου, που απασχόλησε ήδη περισσότερο από μια πενήκονταετία το σύνολο των αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών κατά τις προηγηθείσες πέντε Πανορθόδοξες Προσυνοδικές Διασκέψεις (1976-2015), ανταποκρίνεται πλήρως στα ανωτέρω προβλήματα και τις προκλήσεις της εποχής

μας.

Συγκεκριμένα η θεματολογία της Συνόδου μέχρι και την Δ΄ Πανορθόδοξη Προσυνοδική Διάσκεψη (2009) απαρτιζόταν από τα εξής δέκα θέματα: α) Το ζήτημα της Ορθοδόξου Διασποράς, β) Το Αυτοκέφαλο και ο τρόπος ανακηρύξεώς του, γ) Το Αυτόνομο και ο τρόπος ανακηρύξεώς του, δ) Τα Δίπτυχα, ε) Το Ημερολογιακό ζήτημα, στ) Κωλύματα γάμου, ζ) Η σπουδαιότητα της Νηστείας και η τήρησή της σήμερα, η) Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον λοιπό χριστιανικό κόσμο, θ) Ορθόδοξος Εκκλησία και Οικουμενική Κίνηση και ι) Η αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας στο σύγχρονο κόσμο. Η συμβολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας στην επικράτηση της ειρήνης, της δικαιοσύνης της ελευθερίας, της αδελφοσύνης και της αγάπης μεταξύ των λαών και στην άρση των φυλετικών και άλλων διακρίσεων. Τελικά όμως τα ανωτέρω δέκα θέματα περιορίστηκαν σε εννέα, επειδή η Ειδική Διορθόδοξη Επιτροπή που συνήλθε τον Απρίλιο 2015 αποφάσισε το 9^ο θέμα (Ορθόδοξος Εκκλησία και Οικουμενική Κίνηση) να συμπτυχθεί μέσα στο 8^ο (Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον λοιπό χριστιανικό κόσμο), λόγω της επιμονής των Εκκλησιών της Ρωσίας, της Βουλγαρίας και της Γεωργίας, οι οποίες για ποιμαντικούς κυρίως λόγους δεν ήθελαν να υπάρχει ξεχωριστό θέμα που να αναφέρεται στις σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας με την Οικουμενική Κίνηση.

Όπως είναι φανερό, όλα τα θέματα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου αναφέρονται σε σύγχρονα ζητήματα σχετιζόμενα είτε με την οργάνωση και τη θεσμική έκφραση της ενότητας της Ορθοδοξίας (Διασπορά, Αυτοκέφαλο, Αυτόνομο, Δίπτυχα), είτε με τη διασφάλιση της ορθόδοξης πνευματικότητας σε συνδυασμό με τις σύγχρονες ανάγκες του ορθοδόξου πληρώματος (Ημερολόγιο, Κωλύματα γάμου, Νηστεία), είτε με τις διαχριστιανικές σχέσεις (διμερείς και πολυμερείς) είτε με την αξιόπιστη μαρτυρία της Ορθοδοξίας στο σύγχρονο κόσμο (με βάση βέβαια τα χριστιανικά ιδεώδη της ειρήνης, της δικαιοσύνης της ελευθερίας, της αδελφοσύνης και της αγάπης μεταξύ των λαών)[8].

Image not found or type unknown

Ήδη επτά από τα εννέα αυτά θέματα έχουν συζητηθεί και ολοκληρωθεί κατά τις προηγηθείσες Πανορθόδοξες Προσυνοδικές Διασκέψεις, κατά τις οποίες εγκρίθηκαν και τα σχετικά κείμενα που θα παραπεμφθούν προς κρίση και τελική επικύρωση στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο. Μόνο δύο από τα παραπάνω εννέα θέματα, το θέμα του τρόπου ανακηρύξεως μιας τοπικής Εκκλησίας ως Αυτοκεφάλου και το θέμα της σειράς μνημονεύσεως των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών στα Δίπτυχα, συνάντησαν σοβαρές δυσκολίες κατά τη συζήτησή τους, χωρίς ωστόσο κατά την κρίση των περισσοτέρων Αυτοκεφάλων Εκκλησιών να αποτελούν εμπόδιο για τη σύγκληση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου.

Υπήρξαν επίσης κάποια από τα ανωτέρω επτά θέματα, όπως αυτά που αφορούν στις προκλήσεις και τα προβλήματα του σύγχρονου κόσμου (λ.χ. Κωλύματα Γάμου, Διατάξεις περί Νηστείας) ή αυτά που αναφέρονται στις σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας με τους ετεροδόξους και την Οικουμενική Κίνηση, των οποίων τα σχετικά κείμενα που εγκρίθηκαν κατά τη Β΄ και την Γ΄ Πανορθόδοξη Προσυνοδική Διάσκεψη (1982 και 1986 αντίστοιχα) θα έπρεπε να επικαιροποιηθούν και να εκσυγχρονισθούν, δεδομένου ότι οι αποφάσεις σχετικά με τα θέματα αυτά λήφθηκαν σε παλιότερη εποχή που επικρατούσαν διαφορετικές συνθήκες[9]. Προς το σκοπό αυτό συγκροτήθηκε μια Ειδική Διορθόδοξη Επιτροπή, η οποία σε τρεις αλληπάλληλες συσκέψεις της (2014-2015) ασχολήθηκε με την επικαιροποίηση και τον εκσυγχρονισμό των εν λόγω κειμένων, τα οποία εν όψει της παραπομπής τους στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο εγκρίθηκαν κατά την Ε΄ Πανορθόδοξη Προσυνοδική Διάσκεψη που συνήλθε στο Σαμπεζύ της Γενεύης από 10-17 Οκτωβρίου 2015[10].

Έτσι εξ επόψεως προετοιμασίας έχουν γίνει όλα τα αναγκαία βήματα σχετικά με το περιεχόμενο και τις αποφάσεις των υπό συζήτηση θεμάτων, προκειμένου η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος να αρχίσει συν Θεώ το έργο της κατά την Πεντηκοστή του 2016, με σκοπό όχι μόνο να διασφαλίσει και να εκφράσει θεσμικά την ενότητα της Ορθοδοξίας, αλλά και να δώσει μια αξιόπιστη και δυναμική μαρτυρία «περί της εν ημίν ελπίδος» στο σύγχρονο κόσμο.

Image not found or type unknown

Συμπέρασμα

Μετά από όσα είπαμε, έγινε, πιστεύουμε, αντιληπτό ότι ύστερα από τη συσσώρευση εσωτερικών προβλημάτων δεκαετιών που άπτονται της ενότητας της Ορθοδοξίας και πιεστικών εξωτερικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος άνθρωπος και ύστερα από την τεράστια προετοιμασία πενήντα και πλέον ετών για την πραγματοποίηση αυτού του κοσμοϊστορικού γεγονότος η φωνή της Ορθοδοξίας μέσω της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου είναι άκρως επίκαιρη και αναγκαία. Κι' αυτό γιατί, όπως σημειώνει στην κατακλείδα σχετικού άρθρου του ο αείμνηστος Μητροπολίτης Αδριανουπόλεως, πρώην Ελβετίας, Δαμασκηός, με την

οποία θα ήθελα κι' εγώ να κλείσω την παρούσα εισήγησή μου, «Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος τόσο με τη σύγκλησή της όσο και με το έργο της θα συμβάλει στην ανανέωση και στην ακτινοβολία του μηνύματος της Ορθοδοξίας όχι μόνο στο ορθόδοξο πλήρωμα, αλλά και σε ολόκληρο τον χριστιανικό κόσμο. Είναι πράγματι η ώρα της Ορθοδοξίας»[11].

ΠΑΜΣ_140

Image not found or type unknown

[1] Βλ. www.amen.gr/article17136#sthash.Rmz056Eq.dpuf.

[2] Βλ. όπ. παρ.

[3] Βλ. όπ. παρ.

[4] Βλ. *Το πεπρωμένο του ανθρώπου στο σύγχρονο κόσμο*, μτφρ. Ευτ. Γιούλτση, εκδ. Π. Πουρναράς, Θεσ/νίκη, 1980, σ. 13). Βλ. και Στ. Χ. Τσομπανίδη, *Εκκλησιολογία και Παγκοσμιοποίηση. Οι Εκκλησίες στην οικουμενική πορεία για μια εναλλακτική παγκοσμιοποίηση στην υπηρεσία των ανθρώπων και της γης*, Εκδ. Π. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2008, σ. 96.

[5] Βλ. «Η αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας εν τω συγχρόνω κόσμω. Η συμβολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας εις επικράτησιν της ειρήνης, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της αδελφοσύνης και της αγάπης μεταξύ των λαών, και άρσιν των φυλετικών και λοιπών διακρίσεων» (Κεφ. Στ', § 5): «... αν η μέριμνα δια την ιδικήν μας τροφήν είναι θέμα υλικόν, η μέριμνα διά την τροφήν του συνανθρώπου μας είναι θέμα πνευματικόν (Ιακ. 2, 14-18)».

[6] Βλ. όπ. παρ.

[7] Βλ. όπ. παρ.

[8] Βλ. Σεβ. Μητροπολίτου Ελβετίας Δαμασκηνού, «Η αγία και μεγάλη σύνοδος της Ορθοδοξίας», στο *Ορθοδοξία 2000: Παρελθόν - Παρόν - Μέλλον (Πρακτικά Διεθνούς Θεολογικού Συνεδρίου, Αθήναι 4-8 Μαΐου 2000)*, Εκδ. «Αποστολική Διακονία», Αθήναι 2002, σ. 385.

[9] Βλ. σχετικά Th. A. Meimaris, *The Holy and Great Council of the Orthodox Church and the Ecumenical Movement*, Ant. Stamoulis Publications, Thessaloniki 2013, σ. 123 κ.ε., 173 κ.ε.

[10] Βλ. *Ανακοινωθέν Ε' Προσυνοδικής Πανορθόδοξου Διασκέψεως εν Σαμπεζύ Γενεύης*, Εν Σαμπεζύ Γενεύης, τη 16^η Οκτωβρίου 2015, στο <http://www.churchofcyprus.org.cy/print.php?type=article&id=5629>.

[11] Βλ. όπ. παρ., σ. 391.

[Πηγή: Θεολογικά Δρώμενα]